

de raad van de gemeente Westerkwartier  
per mail via [griffie@westerkwartier.nl](mailto:griffie@westerkwartier.nl)

**Contactpersoon**  
Bernice Antonides

**Kenmerk**  
1969232719

**Zuidhorn**  
2 september 2025

**Onderwerp**

Evaluatie ondernemersfondsen Zuidhorn en Leek 2025

Geachte leden van de raad,

In 2021 heeft de Raad besloten om reclamebelasting in te voeren in de centrumgebieden van Leek en Zuidhorn, met als doel het mogelijk maken van ondernemersfondsen. Jaarlijks stelt de Raad hiervoor de Verordening Reclamebelasting vast. De opbrengsten van deze belasting worden, na aftrek van de kosten voor de inning, door de gemeente als subsidie toegekend aan de stichtingen Promotie Platform Leek (PPL) en Stichting Ondernemers Kom Zuidhorn (SOKZ). Deze stichtingen beheren de ondernemersfondsen.

Een ondernemersfonds is bedoeld om gelden te genereren voor activiteiten in de centrumgebieden waarbij alle ondernemers meebetalen. Zonder dit fonds zijn winkeliersverenigingen afhankelijk van vrijwillige contributies van hun leden. Hierdoor zijn er veel ondernemers (veelal filiaalbedrijven) die wel profiteren, maar niet meebetalen. De middelen uit het fonds worden gebruikt voor promotie, evenementen, feestverlichting, bloembakken en andere zaken die bijdragen aan de aantrekkelijkheid van de winkelcentra.

Het beleid van de gemeente is om ondernemersfondsen te faciliteren, mits daar voldoende draagvlak voor is. In een tijd waarin fysieke winkels steeds meer concurrentie ondervinden van online winkelen, worden sfeer, beleving en activiteiten steeds belangrijker om bezoekers te trekken. Een ondernemersfonds kan juist op deze punten het verschil maken en zo bijdragen aan het behoud en versterking van de economische vitaliteit van de winkelgebieden.

Het College heeft met beide stichtingen in 2022 een convenant afgesloten. In dit convenant is afgesproken dat beide stichtingen in 2025 een evaluatie moeten houden. Beide stichtingen hebben in het voorjaar van 2025 geëvalueerd. Middels deze brief informeren wij u over de uitkomsten van deze evaluatie en het vervolgproces.

## Evaluatieproces

In zowel Leek als Zuidhorn zijn door PPL en SOKZ fysieke evaluatiebijeenkomsten georganiseerd, waarvoor de ondernemers binnen het heffingsgebied zijn uitgenodigd. Ondernemers die niet aanwezig konden zijn, kregen de mogelijkheid om digitaal te reageren. Daarnaast zijn via de digitale kanalen van beide stichtingen ook uitnodigingen verspreid. In Leek hebben circa 25 van de 100 belastingplichtige ondernemers gereageerd, in Zuidhorn waren dat ongeveer 20 van de 60 belastingplichtigen.

De ondernemers hebben zo via meerdere kanalen de gelegenheid gehad hun mening te geven over het functioneren van het ondernemersfonds. Hoewel de respons beperkt bleef, kan worden geconcludeerd dat elke ondernemer voldoende gelegenheid heeft gehad om zijn of haar visie te delen. Daarbij is van belang te vermelden dat een groot deel van de ondernemers uit filiaalbedrijven bestaat, die doorgaans minder geneigd zijn deel te nemen aan dit soort bijeenkomsten. Al met al hebben beide stichtingen op zorgvuldige wijze ruimte geboden voor inspraak.

## Uitkomsten van de evaluatie

Uit de evaluatie van de stichtingen is gebleken dat in beide winkelcentra brede steun is onder de respondenten voor het ondernemersfonds. In beide dorpen was slechts één ondernemer van de respondenten uitgesproken tegen het ondernemersfonds. In Zuidhorn is men overwegend positief over de werking en besteding van de middelen. Er is brede bekendheid met de werking van het fonds en er zijn nauwelijks verbeterpunten geconstateerd. In Leek is het draagvlak eveneens groot onder de respondenten, maar zijn er door enkele ondernemers wel kritiekpunten genoemd. Zo is er behoefte aan meer transparantie over de bestedingen, betere communicatie over de aanvraagprocedure en een bredere vertegenwoordiging van centrumondernemers in het bestuur wordt door hen gewenst.

In beide centra is de wens uitgesproken om het huidige systeem van een uniforme bijdrage van €400 per ondernemer te herzien. Veel ondernemers ervaren dit als oneerlijk en pleiten voor een systeem waarbij de bijdrage meer in verhouding staat tot de draagkracht van ondernemers, vanuit de gedachte: "sterke schouders dragen zwaardere lasten." Een systeem met gedifferentieerde tarieven wordt gezien als een middel om deze lasten evenwichtiger te verdelen over de ondernemers. Deze wens sluit ook aan bij signalen die de gemeente in de afgelopen jaren ook op andere momenten van ondernemers heeft ontvangen. Voor een volledig verslag van de evaluatieresultaten verwijzen wij naar *bijlage 1*.

## Reactie op de uitkomsten

### *Verbeterpunten over de werking van het fonds*

De gemeente heeft de uitkomsten besproken met SOKZ, PPL, Zakenkring Zuidhorn en Handelsvereniging Leek-Nietap (HVL). De PPL heeft aangegeven met de verbeterpunten aan de slag te gaan. Als reactie op de roep om betere vertegenwoordiging van centrumondernemers in

het bestuur, heeft de PPL een extra centrumondernemer toegevoegd aan het bestuur. De PPL heeft een korte reactie op de verbeterpunten opgesteld. Deze brief is te vinden in *bijlage 2*.

### *Tarieven*

Naar aanleiding van de wens van de ondernemers om een evenwichtigere verdeling van de lasten, is onderzocht hoe een alternatief heffingssysteem kan worden ingericht dat zowel recht doet aan de wens van ondernemers om naar draagkracht bij te dragen maar dat ook uitvoerbaar blijft voor de gemeente. Een veelgebruikte methode in andere gemeenten is het koppelen van het tarief van de reclamebelasting aan de WOZ-waarde van het winkelpand. Daarbij betalen ondernemers met een lagere WOZ-waarde minder dan ondernemers in duurdere panden. Dit kan worden ingericht via een staffelstructuur, bijvoorbeeld met drie categorieën: laag, midden en hoog. Zo dragen ondernemers met een hogere WOZ-waarde relatief meer bij en worden kleinere ondernemingen ontzien.

De WOZ-waarde van een pand is in veel gevallen een goede indicatie van de schaal en het omzetpotentieel van een onderneming. Een hogere WOZ-waarde hangt vaak samen met grotere winkelpanden en een grotere bedrijfsvoering, wat doorgaans duidt op een grotere financiële draagkracht. Door het tarief hieraan te koppelen, wordt de bijdrage aan het fonds evenwichtiger verdeeld en sluit het systeem beter aan bij de verschillen in draagkracht tussen ondernemers. Dit systeem sluit daarmee aan bij de wens van ondernemers voor een evenwichtigere verdeling van de lasten. Daarnaast is deze systematiek technisch goed uitvoerbaar voor de gemeente en is de implementatie relatief eenvoudig.

Het voorstel om de tarieven te koppelen aan de WOZ-waarde is besproken met PPL, SOKZ, HVL en Zakenkring Zuidhorn. Alle partijen reageerden positief. Daarbij gaven zij wel aan dat het belangrijk is dat de totale opbrengsten van het centrumfonds min of meer gelijk blijft, zodat de slagkracht van de ondernemersfondsen behouden blijft.

Daarnaast is door de ondernemers opgemerkt dat het tarief voor de reclamebelasting sinds de invoering niet is geïndexeerd. Gezien de inflatie van de afgelopen jaren hebben de beide stichtingen het verzoek gedaan om het tarief te indexeren, zodat zij in staat blijven dezelfde activiteiten te organiseren.

### **Vervolg**

De komende periode wordt, in overleg met de betrokken partijen (PPL, SOKZ, HVL en Zakenkring Zuidhorn), gewerkt aan de exacte tarieven en de indeling van de WOZ-waardestaffels.

Het vaststellen van de tarieven voor de reclamebelasting is een bevoegdheid van de Raad en vindt jaarlijks plaats in het vierde kwartaal. In dat kwartaal zal een verordening met de aangepaste tarieven ter besluitvorming aan de Raad worden aangeboden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,  
burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

A. van der Tuuk, burgemeester

R. Kleijnen, secretaris

Bijlagen:

1 Evaluatie Ondernemersfondsen Zuidhorn en Leek 2025

2 Brief Promotie Platform Leek